

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

نارسی

پایه ششم دبستان
نیاز های ویژه
(ذهنی)

۱۳۹۵

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تالیف : معاونت برنامه ریزی آموزشی و توان بخشی، کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی و درسی کودکان و دانشآموزان کم توان ذهنی

نام کتاب : فارسی پایه ششم ابتدایی کد: ۴۰/۸۰

مؤلفین: محبوبه ضرغام پور، صغیری راسخ، عفت قیومی

مدیر هنری: مجید ذاکری یونسی

طراح گرافیک: سید علی موسوی

تصویرگر: فرهاد جمشیدی، میثم برزا، محمد باران دوست، مجید ذاکری یونسی، صبا صفا

صفحه آرا: سید علی موسوی، محمد باران دوست

طراح جلد: سید علی موسوی

ناشر: شرکت افست (سهامی عام) (www.offset.ir)

سال انتشار و نوبت چاپ: پنجم ۱۳۹۵

حق چاپ محفوظ است

ISBN 978-964-05-2104-5 شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۲۱۰۴-۵

امید من به شهادت‌ستانی هاست.

امام خمینی (ره)

با سه تعالی

((...و من احیا ها فکار نا احیا الناس جمیعاً...))

فرآیند برنامه ریزی درسی از مولفه های پیچیده، گستردۀ و بسیار تأثیرگذاری است که به چرایی و چگونگی آموزش و پرورش به شکل تجویزی و کلان می پردازد. و با استفاده از اهداف، محتوا و روش یا سایر عناصر به تبیین سیاست های تعلیم و تربیت می پردازد. محتوای تألیف شده بخشی از فرآیند برنامه ریزی درسی است که با سازمان دهی مفاهیم و موضوعات (دارای مخاطبان مشخص و اهداف، ساختار و برنامه‌ی معین) ضمن حفظ انعطاف پذیری برای تحقق اهداف در ابعاد مختلف مناسب با نیازهای متعدد فراگیران طراحی شده است.

امیدوارم این محتوا زمینه ساز دست یابی دانش آموزان به صلاحیت های فردی و اجتماعی باشد و آرزوهای معلمان و والدین این کودکان و نوجوانان را جامه‌ی واقعیت پوشاند.

بی شک تحقق این اهداف بزرگ و تعالی بخش نیازمند همراهی و مساعدت مسؤولین و دست اندر کاران در سازمان آموزش و پرورش استثنایی، مولفین و همکاران سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی است. لذا برخود لازم می دانم از همه عزیزان که تلاش بسیار زیادی را در مراحل گوناگون تألیف و آماده سازی و چاپ انجام داده اند، صمیمانه تشکر و قدردانی نمایم. در ضمن منتظر نظرات و پیشنهادهای ارزنده صاحبان اندیشه و تجربه در جهت ارتقاء کیفیت برنامه ها خواهیم بود.

وماتوفيقناالابا...العزيزالحكيم

دکتر نادر عبدالهیان

معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش اسلامی کشور

فهرست

ستایش
رنگ خدا

اول نهادها

فصل اول

۱۴.....	درس اول : چه فکر خوبی
۱۷.....	درس دوم : مدرسه‌ی من
۲۱.....	بخوان و بیندیش

مناسبت ها

فصل دوم

۲۴.....	درس سوم: روز جهانی کودک
۲۸.....	درس چهارم: آمدن عمو نوروز
۳۳.....	بخوان و بیندیش - ما کودکان حق داریم

فصل سوم نام آوران

- ۳۴ ..... درس پنجم: جهان پهلوان غلام رضاتختی
- ۳۷ ..... درس ششم: فداکاران
- ۴۱ ..... بخوان و بیندیش - ابوعلی سینا

فصل چهارم ایران من

- ۴۳ ..... درس هفتم: شهر تهران
- ۴۶ ..... درس هشتم: روستای ابیانه
- ۴۹ ..... درس نهم: موضوع آزاد
- ۵۲ ..... بخوان و بیندیش - ایران

طبیعت

فصل پنجم

- ۵۴ ..... درس دهم: بازیافت
۵۸ ..... بخوان و بیندیش - بطری

اطلاعات و ارتباطات

فصل ششم

- ۶۱ ..... درس یازدهم: تلفن همراه
۶۶ ..... درس دوازدهم: مجله
۷۰ ..... بخوان و بیندیش - کتاب
۷۱ ..... نیایش

واژه نامه

ساختار کتاب فارسی پایه ششم:

این کتاب شامل شش فصل است . فصل های اول، دوم ، سوم و ششم شامل دو درس و فصل پنجم، یک درس و فصل چهارم شامل سه درس می شود.

یکی از دروس این فصل، به صورت موضوع آزاد ارائه شده تا همکاران عزیز با توجه به موقعیت جغرافیایی محل زندگی دانش آموزان ، به طراحی این صفحه مبادرت فرمایند.

- هر فصل شامل موارد زیر است :

۱. «صفحه عنوانی» این صفحه با هدف جلب توجه دانش آموزان به آغاز یک فصل جدید در کتاب درسی، طراحی شده است . و به صورت غیر مستقیم به هدف آن درس می پردازد.

۲. «متن درس» با هدف توسعه ی توانایی خواندن و نوشتن نمادهای نوشتاری، توانایی دریافت معنایی در بخش های یک متن، گسترش دایره ی دید درخواندن و آشنایی با مسائل ملی ، مذهبی، اجتماعی و ... تدوین شده است.

- تصویر هر درس جهت کمک به دریافت پیام و درک معنایی متن درس و رشد قوه ی بیان در نظر گرفته شده است.

۳. «واژه ها» این قسمت با هدف افزایش گنجینه ی لغات و درک معنایی کلمه ها ارائه شده است.

۴. «درک و دریافت» با هدف ارزشیابی میزان درک دانش آموزان از موضوع درس، پرورش قوه بیان، ایجاد تعامل بین معلم و دانش آموز و تقویت خلاقیت ، طراحی شده است.

۵. «بین و بگو» با هدف تقویت دقت بینایی ، پرورش قوه ی بیان و توانایی درک رویدادها در تصویر مرتبط با یکدیگر است.

۶. «نکته» به منظور آشنایی و به کارگیری نکات ادبی ، دستوری و نگارشی ، ارائه گردیده است.

۷. «بگرد و پیدا کن» با هدف مرور دوباره ی متن درس، تقویت مهارت رونویسی و دقت و توجه در نظر گرفته شده است.

۸. «جمله سازی» این قسمت با هدف آشنایی ساختار جمله، بیان اندیشه، افکار و احساسات و نظم بخشی به آن ها در قالب جمله های مرتبط به یک دیگر گنجانده شده است.

۹. «فعالیت ویژه » جهت استفاده از آموخته های دانش آموزان در محیط واقعی و تقویت ارتباط بین خانه و مدرسه ارائه شده است.

۱۰. «بخوان و بیندیش» در پایان هر فصل در قالب نشریات با خطی متفاوت از خط متن جهت تقویت روانخوانی و التذاذ از مطالعه گنجانده شده است بدیهی است املاء ، رونویسی، پرسش امتحانی از اهداف این قسمت نیست.

امیدواریم این محتوا به رشد و بهبود فرایند آموزشی دانش آموزان عزیز کمک نماید. رهنمودهای ارزنده ی همکاران ارجمند همواره پشتونه مولفان کتاب فارسی خواهد بود.

نزدیک تر از من

خدا در لابه لای شاخ و برق است.

خدا مانند دریاهای تعشینگ است.

خدا انسان را از گل سرشه

خدا تمام شعرها را نوشته

خدا قالق پرهای پرنده است

خدا در دل گردیهای و فنده است

خدا نزدیک تر از من، به من و توست.

خدا را بجور دیگران می‌توان بست.

امید ملکی

رنگ خدا

به اطراف خود نگاه کنید. رنگ هر چیزی را که می بینید، نام ببرید. رنگ لبستان، رنگ موهای دوستان،

رنگ چشم های آموزگار.

فکر کنید در پارک نشسته اید، برگ درختان چه رنگی دارد؟ گل ها چه رنگی هستند؟ بال پروانه ها چه رنگی دارد؟

حالا نفس عمیقی بکشید و به هوای اطراف خود فکر کنید. آیا هوا رنگی دارد؟

به پدر و مادر خود فکر کنید، آن ها خیلی مهربان هستند و شما را دوست دارند مهربانی چه رنگیست؟ وقتی

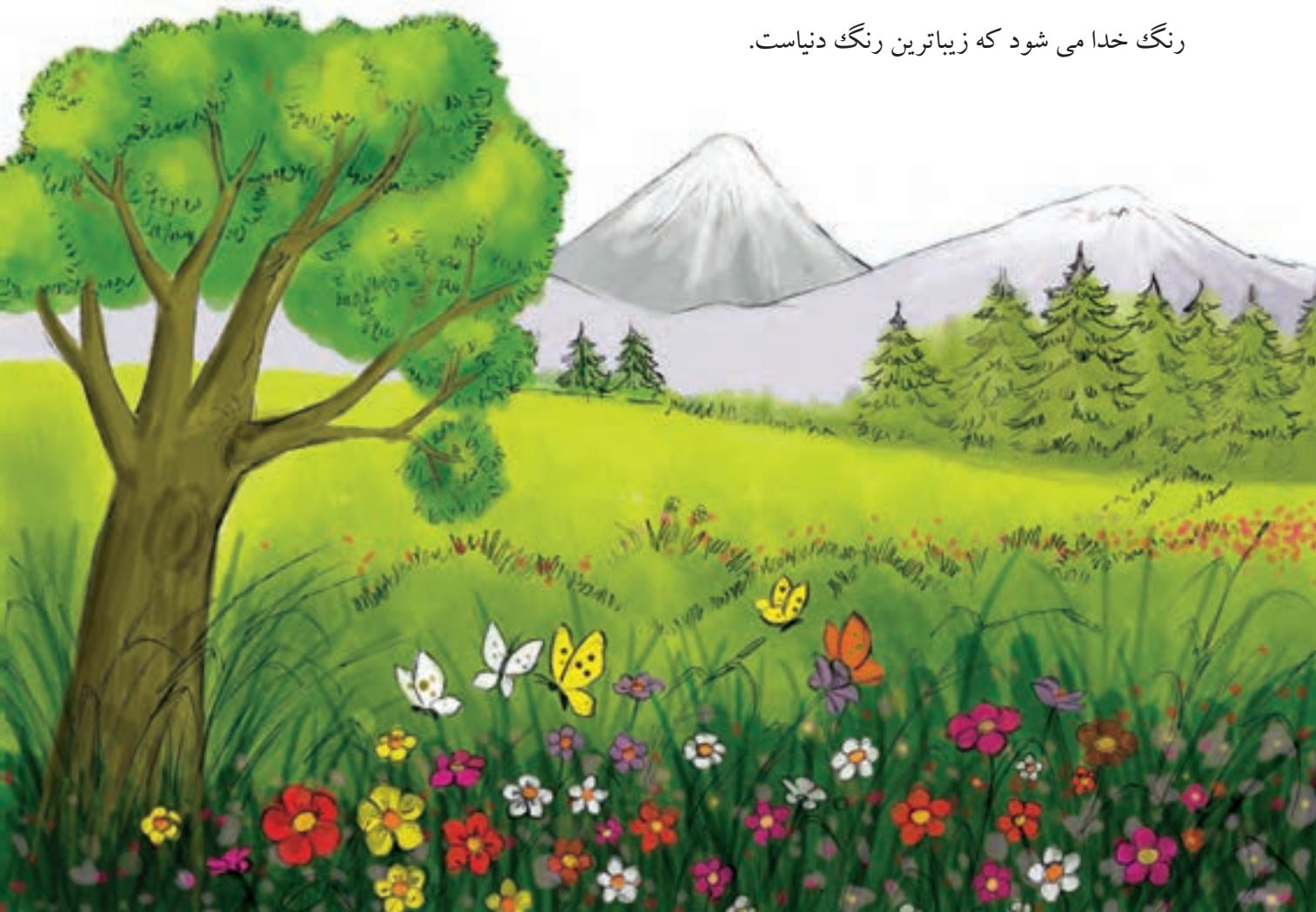
شاد و خوش حال هستید، شادی شما چه رنگی دارد؟

هوا، مهربانی و شادی رنگی ندارند. خدا هم مثل هوا همه جا وجود دارد ولی ما آن را نمی بینیم. رنگ خدا چیست؟

رنگ خدا یعنی ایمان، مهربانی، خوبی و پاکی. به طور مثال وقتی ماعصای مادر بزرگ را برایش می آوریم، وقتی

در کارها به مادر کمک می کنیم تا خسته نشود، وقتی به پرنده ها دانه می دهیم و وقتی راستگو هستیم رنگ ها

رنگ خدا می شود که زیباترین رنگ دنیاست.

فصل اوّل

نها دها

چه فکر خوبی!

قرار بود دانش آموزان کلاس ششم برای زنگ انشاء یک خاطره بنویسند. رضادرباره‌ی خانواده‌اش و ماجرايی که برای

اودر کودکی رخداده بود* چنین نوشت:

یک روز مادرم از بازار یک بسته مداد رنگی خرید. برادرم گفت: «بیامدادهای رنگی را بهم تقسیم کنیم».

هر کدام از ماسه مداد رنگی برداشتم رنگ مدادهای من آبی، قهوه‌ای، سبز و رنگ مدادهای برادرم قرمز، زرد و نارنجی بود.

من با مدادهایم یک خروس کشیدم. وقتی نقاشی من تمام شد رنگ خروس من قهوه‌ای، سبز و آبی بود. در همین موقع

خروس خانه از راه رسید و به نقاشی من نگاه کرد و گفت «تاج من قرمز و پرهایم رنگارنگ» است ولی بارنگ هایی که تو

استفاده کرده‌ای فرق دارد. این خروس رنگ من نیست. برادرم یک پرستو کشید، پرستو پرواز کرد و به آسمان رفت، پرستویی

دیگر به او گفت: «چرا رنگ تو شبیه ما پرستوهانیست؟ هیچ کس تابه حال پرستویی به رنگ زرد بالهای قرمز ندیده است».

بعد بنا راحتی با هم پر زدن و رفتند. من و برادرم ناراحت شدیم و برای همین تصمیم گرفتیم گردنی دیگر نه پرستو بکشیم و نه خروس.

اما برادرم گفت: «یک فکر خوب و تازه» من پیشنهاد می کنم بیا بهم شریک شویم تا همه مدادها مال هر دو نفر مان باشد».

من با خوش حالی دستهایم را به هم زدم و گفتم: چه فکر خوبی! من حاضرم. آن گاه^{*} با هم پرستو و خروسی در میان

گل‌های رنگارنگ کشیدیم و به مادر هدیه دادیم.

مادر که از دیدن نقاشی زیبای ما خیلی خوش حال شده بود گفت: «به به! آفرین به شما

بچه‌های خوب». شما امروز یاد گرفتید که اگر در

خانواده برای انجام بعضی از کارها با هم

شریک شویم و یا همکاری کنیم،

می توانیم کارهای مشکل را به

راحتی انجام دهیم.

واژه‌ها

آن گاه : آن وقت

رخ داده بود : اتفاق افتاده بود

رنگارنگ : چند رنگ

درک و دریافت

۱- انشای رضا درباره‌ی چه چیزی بود؟

۲- پیشنهاد برادر رضا چه بود؟

۳- به نظر شما به چه خانواده‌ای ، خانواده‌ی موفق می‌گویند؟

بین و بگو

نکته

به این علامت **?** علامت پرسش می‌گویند.

به این علامت **!** علامت تعجب می‌گویند.

به این علامت **,** علامت ویرگول یا کاما می‌گویند.

به این علامت **»** گیوه می‌گویند.

بکر و پیدا کن

♦ دو تا از جمله های دافل گیوه « » را از متن درس پیدا کنید و آن ها را بنویسید.

جمله سازی

♦ با کلمه های زیر جمله بسازید و بنویسید.

خانواده
تصمیم
رنگارنگ
برداشتیم

فعالیت ویژه

♦ خانواده ای شما از چه افرادی تشکیل شده است؟ در مورد آن ها در کلاس صحبت کنید.

مدرسه‌ی من

همه می‌دانند مدرسه کجاست، اما من می‌خواهم درباره‌ی مدرسه‌ی خودم که از پایه آمادگی تا اکنون که کلاس ششم هستم برای شما بنویسم. من از مدرسه خاطره‌های زیادی دارم. خاطره‌ی معلم‌های خوب، خاطره‌ی زنگ‌های تفریح، خاطره‌ی زنگ‌های ریاضی و هزار ویک خاطره‌ی دیگر.

مدرسه‌ی من ساختمان بزرگ و حیاط وسیعی^{*} دارد. در این حیاط گل‌ها و درختان زیادی کاشته شده است که هوای مدرسه را تمیز و پاک می‌کنند. من و بچه‌ها در زیر سایه‌ی درختان می‌نشینیم و با نوشیدن آب و خوردن خوراکی‌ها خوش می‌گذاریم. وقتی بهار می‌شود درختان برگ و شکوفه می‌دهند. در فصل پاییز حیاط مدرسه پوشیده از برگ‌های زرد و نارنجی می‌شود. خلاصه این که مدرسه‌ی من در همه وقت زیباست.

در مدرسه مدیر و معاون به همه‌ی کارها رسیدگی می‌کنند و با این که کارشان بسیار زیاد است ولی با تک‌تک دانش آموزان با مهربانی رفтар می‌کنند.

معلم‌ها به ما درس می‌دهند تا ما باسواد شویم. مشاور مدرسه در کارهای مختلف ما را هدایت^{*} می‌کند به طور مثال هفته‌ی پیش من و دوستم می‌خواستیم راجع به حرفه‌هایی که دوره راهنمایی پیش حرفه‌ای و متوسطه‌ی حرفه‌ای به دانش آموزان یاد داده می‌شود، گزارشی آماده کنیم تا در کلاس برای دیگر بچه‌ها بخوانیم. آقای مشاور به ما چند کتاب معرفی کرد که آن‌ها را بخوانیم و گزارش خود را بنویسیم.

از افراد دیگری که در مدرسه کار می‌کنند. مری بهداشت است که به امور^{*} بهداشتی دانش آموزان رسیدگی می‌کند.

کسی که هر روز حیاط و کلاس‌ها را جارو می‌کند تا همه جاتمیز و مرتب باشد، خدمتگزار مدرسه است.

من همیشه برای او دعا می‌کنم تا تندرست^{*} باشد.

من و همه‌ی بچه‌ها، مدرسه‌ی خودمان را دوست داریم و از قوانین و مقررات^{*} آن پیروی^{*} می‌کنیم.

امور: کارها

پیروی: اطاعت

تندرست: قوی و سالم

حیاط وسیعی: حیاط پنهنی، حیاط بزرگی

قوانین و مقررات: تمام کارهایی که باید انجام شود تا نظم برقرار گردد.

هدایت: راهنمایی

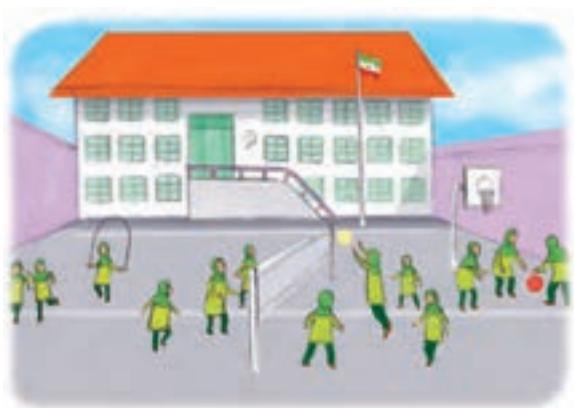
درک و دریافت

۱- چه کسانی برای باسواندن دانش آموزان در مدرسه زحمت می‌کشند؟

۲- مدیر در مدرسه چه کارهایی انجام می‌دهد؟

۳- اگر به جای مدیر مدرسه‌ی خود بودید، چه کار می‌کردید؟

بین و بگو

نکته

◆ به طرز خواندن این واژه ها گوش کنید.

هزار و یک

رفت و آمد

در و پنجره

حالا شما بخوانید:

من و تو

کم و زیاد

پدرو مادر

سروصدا

جست و جو

بکر و پیدا کن

♦ با استفاده از متن درس جاهای خالی را کامل کنید.

من می خواهم درباره‌ی مدرسه خودم

در این حیاط گل‌ها و

در مدرسه مدیر و معاون

معلم‌ها به ما

جمله سازی

♦ درباره‌ی مدرسه خود سه جمله بنویسید.

فعالیت ویژه

۱) یکی از خاطره‌های خود را در کلاس تعریف کنید.

۲) بعداز خواندن متن «بخوان و بیندیش» صفحه‌ی بعد، برای آن اسم مناسبی انتخاب کنید

بخوان و بیندیش

زنگ هنر بود. وقتی آموزگار به کلاس آمد گفت: بچه‌ها امروز بیستم آبان ماه روز فانواره است. هر یک از شما فانواره‌ای را نقاشی کنید.

پس از تمام شدن نقاشی‌ها، دانشآموزان دربارهٔ نقاشی خود در کلاس صحبت کردند.

نقاشی امیر تصویر یک درخت با لانه‌ی پرنده‌ای بود که در آن جوجه‌ها با پدر و مادر خود دانه می‌خوردند. در زیر سایه درخت دو بچه همراه پدر و مادر خود مشغول استراحت بودند.

آموزگار گفت: «آفرین چه نقاشی‌های زیبایی کشیده‌اید همگی توانسته‌اید خانواده را در نقاشی

خود به فوبی نشان (هیر).

سینا گفت: «خانواده یعنی پدر، مادر و بیوه‌ها. ولی در نقاشی آرش فقط مادر و بیوه‌ها بودند

آیا آن‌ها هم خانواده هستند؟»

آموزگار گفت: «بله درست است. در بعضی از خانواده‌ها پدر یا مادر با خرزندانشان زندگی

نمی‌کنند ولی خرقی نمی‌کند آن‌ها هم خانواده هستند به نظر من معموم این است اخراجی

که با هم زندگی می‌کنند، با یک دیگر دوست صمیمی باشند. و به هم احترام بگذارند. حالا باید

دست‌هایمان را بالا ببریم و برای سلامتی و خوشبختی خانواده‌های خود دعا کنیم.

فصل دوم

مناسبات

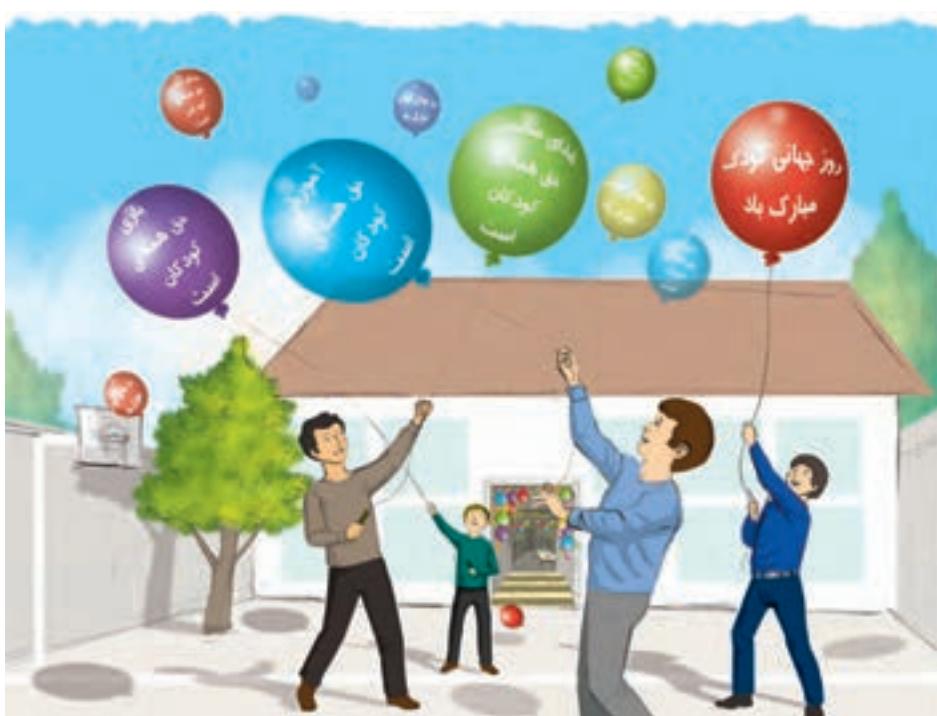
روز جهانی کودک

آن روز وقتی بچه ها وارد مدرسه شدند، با تعجب دیدند که تمام راهرو با بادکنک و کاغذهای رنگی تزیین شده و در قسمت هایی از راهرو روی میز ها مقوّا، گل و خمیر بازی، پارچه، نخ و سوزن گذاشته شده بود. روی مقوّا و پارچه های بزرگ شعارهای «آموزش حق همه‌ی کودکان است» «غذای مناسب و سلامتی حق همه‌ی کودکان است» «آزار و اذیت کودکان ممنوع است» «بازی حق همه‌ی کودکان است» نوشته شده بود. بچه ها از هم می‌پرسیدند امروز چه خبر است؟ در همین موقع یکی از دانش آموزان از آخر راهرو با صدای بلند گفت: «اینجا روی یک پارچه نوشته شده است، شانزدهم مهر، روز جهانی کودک مبارک باد. پس امروز روز جهانی کودک است».

وقتی زنگ به صدا در آمد. دانش آموزان در حیاط صف بستند. مدیر مدرسه از پشت بلندگو بعد از تبریک روز جهانی کودک به همه‌ی دانش آموزان اعلام کرد* به همین مناسبت*، در مدرسه جشن برگزار می‌کیم. برنامه جشن شامل نقاشی، کاردستی، مسابقه و پذیرایی است. با شنیدن این خبر دانش آموزان شروع به دست زدن کردند، آن ها «از شادی در پوست خود نمی‌گنجیدند». بعداز تمام شدن صحبت های آقای مدیر بچه ها پشت میزها نشستند و مشغول کار شدند. پس از مدتی نمایشگاهی از کارهای هنری دانش آموزان آماده شد. نزدیک ظهر بعداز برگزاری

مسابقه بعضی از دانش آموزان با

میوه و شیرینی از دوستان خود پذیرایی کردند. در پایان جشن آن ها بادکنک در دست به حیاط مدرسه رفته تابه مناسب روز جهانی کودک بادکنک ها را در آسمان رها کنند. پس از مدتی آسمان مدرسه پر از بادکنک های رنگی شده بود.

واژه‌ها

اعلام کرد : خبر کرد

به همین مناسبت : به همین دلیل

درگ و دریافت

۱- چرا راهرو مدرسه تزیین شده بود؟

۲- یکی از شعارهایی که روی پارچه یا مقوا نوشته شده بود، بگویید؟

۳- شما دوست دارید بزرگ ترها چه رفتارهایی با شما داشته باشند؟

بین و بکو

نکته

جمله‌های زیر را بفوانید.

«از شادی در پوست خود نمی‌گنجد».

«مرغ همسایه غاز است».

«کار نیکو کردن از پر کردن است».

به این جمله ها « ضرب المثل » می گویند.

◆ هلا معنی ضرب المثل های بالا را بفوانید و به معنی آنها توجه کنید.

ضرب المثل « از شادی در پوست خود نمی گنجد » را وقتی به کار می برند که کسی بسیار خوشحال است.

ضرب المثل « مرغ همسایه غاز است » را وقتی به کار می برند که کسی قدر آن چه دارد، نمی داند و فکر می کند

مال دیگران بهتر است.

ضرب المثل « کار نیکو کردن از پُر کردن است » را وقتی به کار می برند که بخواهند توضیح دهنده کاری

خوب انجام می شود که برای آن تکرار و تمرین زیادی شده باشد.

بگرد و پیدا کن

◆ شعرا های نوشته شده در متن را پیدا کنید و بنویسید.

جمله سازی

◆ خلاصه ای از برنامه ی جشن (وزجهانی کودک مدرسه) خود را بنویسید.

فعالیت ویژه

♦ با کمک بزرگ تر ها دو ضرب المثل و کاربرد آن ها را پیدا کنید و برای دوستانان در کلاس بفوانید.

آمدن عمو نوروز

فصل بهار نزدیک بود. ننه سرما در خانه‌ی کوچک خود منتظر برادرش عمو نوروز بود. او از شوق^{*} دیدار عمو نوروز صبح زود از خواب بیدار شد. و پس از روشن کردن سماور، حیاط خانه را آب و جارو کرد، قالیچه‌ی کوچک خود را پهن کرد، و سپس ظرف میوه و شیرینی را روی قالیچه گذاشت. آن گاه لباس قرمز چین دارش را پوشید و در کنار پنجره زیر نور آفتاب نشست. ننه سرما که خیلی خسته بود، کم کم خوابش برد.

عمو نوروز هر سال، روز اول بهار می‌آمد تا خبر آمدن بهار را به همه بدهد. او به همه خانه‌ها سر می‌زد و به صاحب خانه عیدی می‌داد. طولی نکشید^{*} برادرش عمو نوروز از راه رسید از باعچه یک گل همیشه بهار چید و به طرف او رفت. و گفت ای خواهر! دوباره خوابت برده پیرمرد دلش نیامد^{*} خواهرش را از خواب بیدار کند، خودش چای دم کرد و با نقل و شیرینی خورد.

او یک پرتقال از داخل ظرف میوه برداشت آن را دو قسمت کرد، یک قسمتش را خورد و قسمت دیگر را برای خواهرش گذاشت او کمی منتظر شد ولی ننه سرما بیدار نشد که نشد. عمو نوروز نگاهی به خورشید انداخت خیلی دیر شده بود. او باید می‌رفت تا خبر آمدن بهار را به گوش مردم شهرها و ورستاهای دیگر برساند.

بعد از مدتی ننه سرما از خواب بیدار شد، قوری روی سماور، پرتقال توی بشقاب و استکان چای را دید. او فهمید که خوابش برده و عمو

نوروز را ندیده است. خیلی
دلش گرفت^{*} ننه سرما با خود
فکر کرد برای دیدن برادرش
باید یک سال دیگر صبر کند.

واژه‌ها

خیلی دلش گرفت : خیلی غمگین و ناراحت شد.

دلش نیامد: راضی نشد

دیدار: دیدن

شوق: خوش حالی

طولی نکشید: مدت زیادی نگذشت

درک و دریافت

۱- عمو نوروز برای مردم چه خبری می‌آورد؟

۲- نه سرما از کجا فهمید، عمو نوروز آمده است؟

۳- فکر می‌کنید عمو نوروز به مردم چه چیزهایی عیدی می‌داد؟

بین و بکو

نکته

◆ به معنی واژه‌ای که در زیر آن‌ها فقط کشیده شده است، در جمله‌ها توجه کنید.

عمو نوروز از باغچه یک شاخه گل همیشه بهار چید.

نه سرما شیرینی‌ها را در ظرف چید.

عمو نوروز نگاهی یه خورشید انداخت.

نه سرما یک پتو روی خود انداخت.

عمو نوروز شاخه گلی در دست گرفت.

او برادرش را ندید و دلش گرفت.

◆ هالا برای هر یک از کلمات **گرفت**, **انداخت** و **پیدا** دو جمله با معنی‌های مختلف بنویسید.

◆ پاسخ این سوال‌ها را از درس پیدا کنید و در متن درس با مداد فقط بگشید.

عمو نوروز چه گلی از باغچه چید؟

نه سرما ظرف میوه و شیرینی را کجا گذاشت؟

عمو نوروز چای خود را با چه جیزهایی خورد؟

جمله سازی

◆ بفروانید و جمله سازی کنید.

من خوردن چای با نقل را دوست دارم.

تو:

او:

ما خوردن چای با نقل را دوست داریم.

شما:

آنها:

فعالیت ویژه

◆ درباره فصل بهار یک کادستی درست کنید.

ما کودکان حق داریم

ما کودکان دوست داریم زندگی خوبی داشته باشیم و این را حق خود می دانیم.

ما کودکان دوست داریم بازی و تفریح کنیم و این حق ماست.

ما کودکان به کمک بزرگترها احتیاج داریم و آنها باید از ما نگهداری و حمایت کنند.

ما کودکان انجام کارهای مشکل و سفت را دوست نداریم.

ما کودکان دوست داریم بزرگترها با ما بدرفتاری نکنند.

ما کودکان دوست داریم با خانواده‌ی خود زندگی کنیم. زندگی با خانواده‌ای که باعث آرامش

و راحتی ما باشد.

ما کودکان دوست داریم بزرگترها به صحبت های ما گوش کنند و به ما احترام بگذارند.

ما کودکان دوست داریم از دوستان معلول ما مراقبت بیشتری شود. تا آن ها هم مثل ما

بتوانند به مدرسه بروند و درس بفروانند.

فصل سوم

نام آوران

جهان پهلوان غلام رضا تختی

آن سال کشتی گیر جوانی از ایران در مسابقات^{*} شرکت کرده بود. وقتی نام او را برای شروع مسابقه اعلام کردند، صدای صلوات تماشچیان ایرانی در سالن بلند شد. غلام رضا تختی آن کشتی گیر جوان برای شروع مسابقه ابتدا نام خدا را بربازبان آورد به روی تشك رفت و با سوت داور، دو کشتی گیر شروع به کشتی گرفتن کردند. در همان لحظه‌های اوّل دو بنده^{*} های آن‌ها به شدت خیس عرق شد. تماشچیان ایرانی که در سالن بودند فریاد می‌زند ایران، ایران، و با شنیدن این فریادها تختی تلاش بیشتری برای پیروز شدن^{*} می‌کرد. در آن مسابقه کشتی گیر ایران برنده شد و حریف^{*} خود را ضربه فنی^{*} کرد و پشت او را به خاک رساند. بعداز این پیروزی داور دست غلام رضا تختی را بالا برد. همه‌ی مردم در سالن شادی می‌کردند و تختی را روی دوش دور سالن می‌گرداندند در سال‌هایی که تختی کشتی می‌گرفت چندبار هم شکست خورد^{*} اما نامید نشد و برای پیروزی‌های بعدی تلاش زیادی می‌کرد. غلام رضا تختی که از او به عنوان جهان پهلوان هم یاد می‌شود، به مردم احترام زیادی می‌گذاشت و به آن‌ها کمک می‌کرد تختی دوست داشت که همه‌ی مردم شاد و خوش حال باشند.

او با شادی مردم شادی می‌کرد و با دیدن غم و ناراحتی آن‌ها غمگین می‌شد به همین دلیل گرچه سالیان سال از فوت تختی می‌گذرد ولی نام او هم چنان به عنوان یک قهرمان بزرگ در یاد مردم باقی مانده است. ما ایرانیان به تختی و تمام قهرمانان کشورمان افتخار می‌کنیم.

واژه‌ها

پیروز شدن : برنده شدن

حریف : در این درس کسی که با او کشتی گرفته می‌شود

ضربه فنی کردن : حریف را در کشتی شکست دادن

دوینده : لباس مخصوص کشتی

شکست خورد : برنده نشد.

مسابقات : مسابقه‌ها

درگ و دریافت

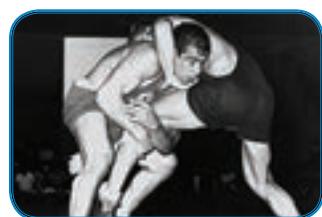
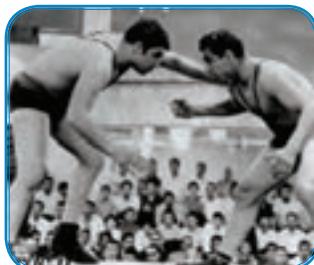
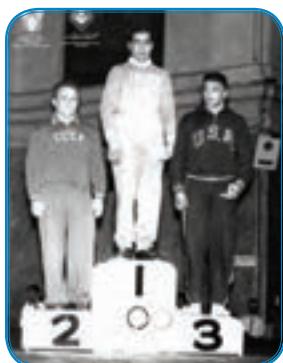

۱- غلام رضا تختی قهرمان چه رشته‌ی ورزشی بود؟

۲- چرا مردم غلام رضا تختی را فراموش نمی‌کنند؟

۳- چرا ما قهرمانان را دوست داریم؟

بین و بگو

نکته

◆ به معنی واژه گرفت در هر جمله توجه کنید.

تختی پرچم ایران را بالا **گرفت**.

داور دست تختی را **گرفت**.

در مسابقه پای او درد **گرفت**.

◆ حالا جمله‌های زیر را با واژه‌ی «گرفت» کامل کنید و به معنی هر جمله توجه کنید.

ناگهان باران تندي

امیر نمره‌ی خوبی

دیروز دلم درد

بکر و پیدا کن

◆ این ترتیب‌ها را در درس پیدا کنید و از روی آن‌ها بنویسید.

سوت داور

کشتی گیر ایران

غلامرضا تختی

قهارمان بزرگ

حمله سازی

◆ با استفاده از تصویرهای بین و بگو داستان گوتاهی بگویید و آن را بنویسید.

فعالیت ویژه

◆ با کمک بزرگ ترها نام و زنگ مربوط به هر تصویر را بنویسید.

فداکاران

در کشور بزرگ ایران مردان، زنان و حتی کودکان و نوجوانان فراوانی هستند که برای نجات جان دیگران یا کمک

به آنها خود را به خاطر انداخته اند و به همین خاطر نام و یاد آنها جاودانه^{*} شده است.

آیا نام شهید محمد حسین فهمیده و حسن امیدزاده راشنیده اید؟

شهید محمد حسین فهمیده، نوجوانی بود که نارنجک به کمر بست، زیر تانک دشمن ستم کار^{*} رفت و جان خود را در این راه از دست داد تا جلوی حمله دشمن را بگیرد. حسن امیدزاده، معلمی بود که در یک واقعه‌ی آتش سوزی به کمک دانش آموزان رفت. وقتی بخاری کلاس آتش گرفت و دانش آموزان در شعله‌های آتش گرفتار شدند^{*}، این معلم شجاع گیلانی جان خود را به خطر انداخت تا آن‌ها را نجات دهد. در این حادثه این معلم مهربان سوختگی شدید پیدا کرد.

به حسین فهمیده و حسن امیدزاده، انسان‌های فداکار می‌گویند. ما به این

فداکاران^{*} احترام می‌گذاریم و به آن‌ها افتخار می‌کنیم.

واژه‌ها

جاودانه : ماندگار، همیشگی

ستم کار : کسی که ظلم و ستم می‌کند.

گرفتار شدن : گیر افتادند

واقعه : حادثه

فداکاران : فداکارها، کسانی که جان خود را برای کمک به دیگران به خطر می‌اندازند.

درک و دریافت

۱- شهید محمدحسین فهمیده چه کار مهمی انجام داد؟

۲- چرا معلم فداکار جان خود را به خطر انداخت؟

۳- آیا به جز شهید حسین فهمیده و حسن امیدزاده، افراد فداکار دیگری را می‌شناسید؟ نام آن‌ها را بگویید؟

بین و بگو

نکته

◆ بفهایند و مانند نمونه انجام دهید.

ستم + کار = ستم کار	یعنی کسی که ظلم و ستم می کند.
نیکو + کار = نیکوکار	یعنی کسی که کار نیک و خوب انجام می دهد.
مدد + کار = مددکار	یعنی کسی که به دیگران کمک می کند.
حالا تمرین های زیر را انجام دهید.	

.....	ورزش + کار
.....	خدمت + کار

بگردد و پیدا کن

◆ کلمه های ستاره دار درس را پیدا کنید و از روی هر یک با معنی آن بنویسید.

جمله سازی

◆ جاهای فالی را با « به ، از ، را ، در » پر کنید.

مدرسه من پر ..... خاطره است.

این حیاط گل ها و درختان زیادی وجود دارد.

نفس عمیق بکشید و ..... هوای اطراف خود فکر کنید.

من با خوش حالی دست هایم ..... به هم زدم.

فعالیت ویژه

◆ متن زیر را بی صدا بفوانید و آن را در کلاس تعریف کنید.

با تماس تلفنی مردم به سازمان آتش نشانی، آتش نشان ها به سرعت خود را به محل آتش سوزی می رسانند.
آن ها برای نجات جان کسانی که در آتش گرفتار شده اند خود را به خاطر می اندازند.

ابوعلی سینا

آن روز وقتی مادر امیر از بیرون به خانه برگشت، یک گلدان سفالی بزرگ فریده بود که روی آن چهره‌ی مردی دیده می‌شد.

امیر گفت: «په گلدان زیبایی! این عکس په کسی است؟»

مادر پاسخ داد: «این ابوعلی سینا است.»

امیر پرسید: «ابوعلی سینا کیست؟»

مادر گفت: «ابوعلی سینا یکی از دانشمندان ایرانی است. اگر می‌خواهی درباره‌ی او بیشتر بدانی می‌توانی از رایانه کمک بگیری، من هم می‌توانم در این کار به تو کمک کنم.»

پس از مدتی جست و جو در رایانه، اطلاعات روی صفحه‌ی نمایشگر نشان داد که ابوعلی سینا یکی از دانشمندان بزرگ ایران است که کتابهای زیادی نوشته است. او در سن هیجده سالگی پزشک توانایی بود که بیماران زیادی را معالجه می‌کرد و حتی بعضی از آنان را بدون گرفتن پول درمان می‌کرد.

آرامگاه این مرد بزرگ در شهر همدان قرار دارد که یکی از جاهای زیبا و دیدنی این شهر

است.

فصل چهارم

ایران من

شهر تهران

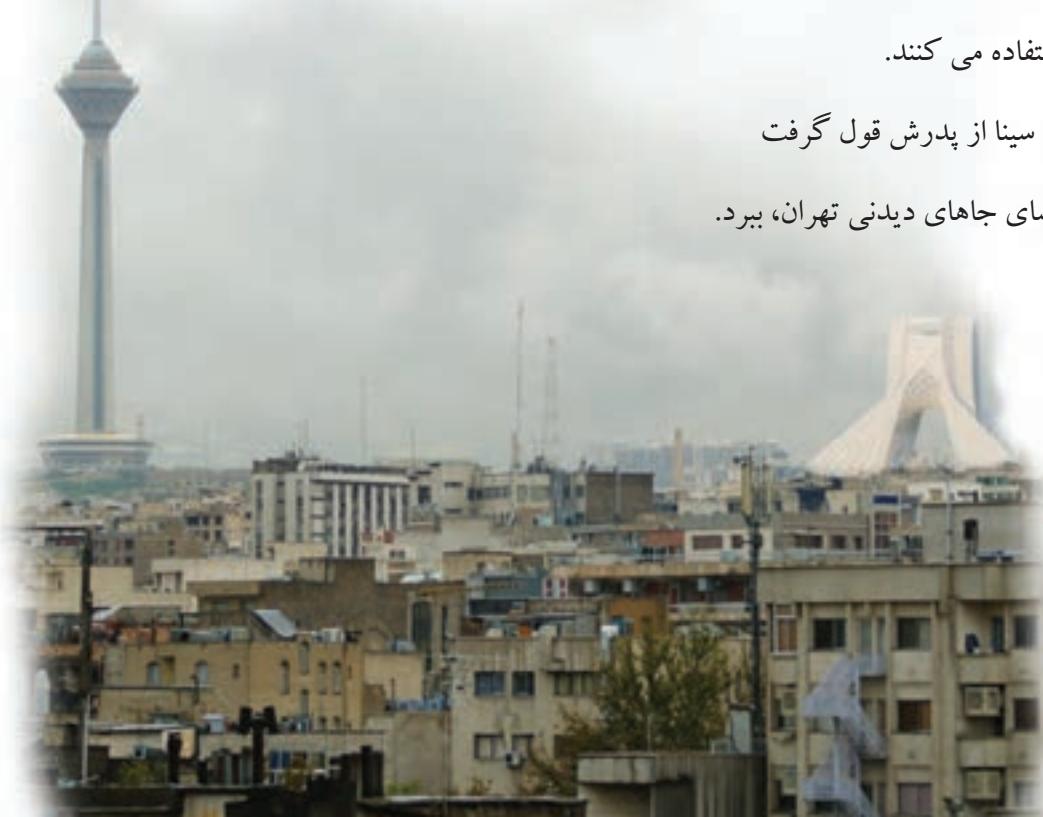
چند روز پیش وقتی سینا مشغول تماشای تلویزیون بود مجری اعلام کرد برنامه‌ی بعدی درباره‌ی شهر تهران مرکز کشور عزیز مان ایران است. امیدوارم از دیدن آن لذت ببرید. فیلم با نشان دادن میدان و برج آزادی شروع شد. گوینده‌ی * برنامه همراه با پخش فیلم درباره‌ی هر قسمت توضیح می‌داد. او گفت این میدان یکی از زیباترین و بزرگ‌ترین میدان‌های شهر تهران است که در غرب این شهر قرار دارد.

سپس برج میلاد نشان داده شد. در این موقع گوینده گفت: بلندترین برج ایران، برج میلاد است که از بالای آن می‌توان شهر تهران را تماشا کرد. در ادامه‌ی فیلم میدان دریند، قله‌ی * توچال و تله کابین آن به نمایش درآمد. تندیس * مرد کوهنورد در میدان دربند بسیار زیبا بود. گوینده شرح داد *، تهرانی‌ها برای استفاده از هوای تمیز به کوه‌های شمال تهران می‌روند. قسمت بعدی فیلم درباره‌ی کاخ‌های نیاوران، گلستان و سعدآباد بود. هم‌چنین موزه‌های ایران باستان، حیات وحش و مردم شناسی به نمایش گذاشته شد.

پارک‌های بزرگ تهران از جمله پارک ملت، پارک گفت و گواز قسمت‌های جالب فیلم بود که سینا از دیدن آن خیلی لذت برد. در پایان فیلم مترو * تهران نشان داده شد که چه طور تعداد زیادی از مردم برای رفتن به جاهای مختلف از آن استفاده می‌کنند.

بعداز تمام شدن فیلم سینا از پدرش قول گرفت

تا به زودی او را برای تماشای جاهای دیدنی تهران، ببرد.

واژه‌ها

تندیس: مجسمه

پارک: بوستان

شرح داد: توضیح داد، تعریف کرد

قله: بلندترین جای کوه

گوینده: کسی که صحبت می‌کند

مترو: قطار زیرزمینی

درک و دریافت

۱- نام مرکز کشور ایران چیست؟

۲- سه مکان دیدنی شهر تهران را نام ببرید؟

۳- برای تمیزی هوا و کم کردن آلودگی چه کارهایی می‌توان انجام داد؟

بین و بگو

نکته

تهرانی: یعنی کسی که اهل تهران است.

اصفهانی: یعنی کسی که اهل اصفهان است.

◆ هلا تمرين‌های زير را آنجام دهيد.

.....	همدانی یعنی
.....	کازرونی یعنی
.....	زاهدانی یعنی

بگردد و پیدا کن

◆ با استفاده از متن درس جاهای خالی را پر کنید.

.....	نام کاخ ها
.....	نام موزه ها
.....	نام بوستان ها

جمله سازی

◆ جمله بسازيد:

.....	شهر تهران
.....	برج میلاد
.....	هوای آلوده

فعالیت ویژه

◆ داستان را بخوانيد و ادامه ی داستان را بگويند و بنويسيد.

يک روز سينا و پدرش برای گردش به کوه رفتند . آن ها در کوه

روستای ایانه

سارا و خانواده اش تصمیم داشتند به دیدن یکی از روستاهای ایران به نام ایانه بروند. سارا از این سفر خوش حال بود، چون که درباره‌ی این روستا چیزهای زیادی شنیده ولی تاکنون به آن جا نرفته بود. سارا تصمیم گرفت همه چیزهای جالب سفرش را یادداشت کند تا بعداً بتواند آن را برای دوستانش بخواند.

یادداشت‌های سارا چنین بود:

در حدود ساعت دوازده ظهر به ایانه رسیدیم.

روستایی در جنوب شهر کاشان، در ابتدای روستا هتل بزرگی دیده می‌شد که مسافران می‌توانند در اتاق‌های آن استراحت کنند. تپه‌ها و کوه‌های نزدیک این روستا خاک سرخ رنگی داشت. خانه‌های این روستا هم به همین رنگ بود چون مردم برای ساختن خانه‌های

خود از این خاک استفاده کرده بودند. خانه‌هایی با در و پنجره‌های چوبی زیبا. روستا باغ‌های سرسبزی داشت که در آن درختان سیب، زردآلو و گرد دیده می‌شد.

بعضی از کوچه‌های روستا آن قدر باریک بود که هیچ ماشینی نمی‌توانست عبور کند برای همین مردان و زنان روستا برای جا به جا کردن جعبه‌های میوه از الاغ استفاده می‌کردند. پیژن و پیرمردهای روستا لباس‌های محلی زیبایی به تن داشتند حتی جوان‌های روستا که برای زندگی به شهرهای دیگر رفته‌اند موقع برگشت به روستای خود لباس محلی ایانه را می‌پوشند.

در روستا صدای مخملی مختلفی به گوش می‌رسید*. صدای گوسفندان، صدای آواز خروس. من صدای زنبورها و باد را که در شاخه‌های گردو می‌پیچید بسیار دوست داشتم و همه چیز برایم بسیار دوست داشتی و جالب بود. کوچه‌های روستا، مدرسه روستا و پیژن‌هایی که برگه زردآلو* و سیب می‌فروختند. آن روز تا عصر در آن روستا گردش کردیم و موقع غروب سوار ماشین شدیم تا به خانه مان برگردیم.

واژه‌ها

برگه زردآلود: زردآلوبی که در آفتاب آن را خشک کرده اند.

به گوش می رسید: شنیده می شد

درگ و دریافت

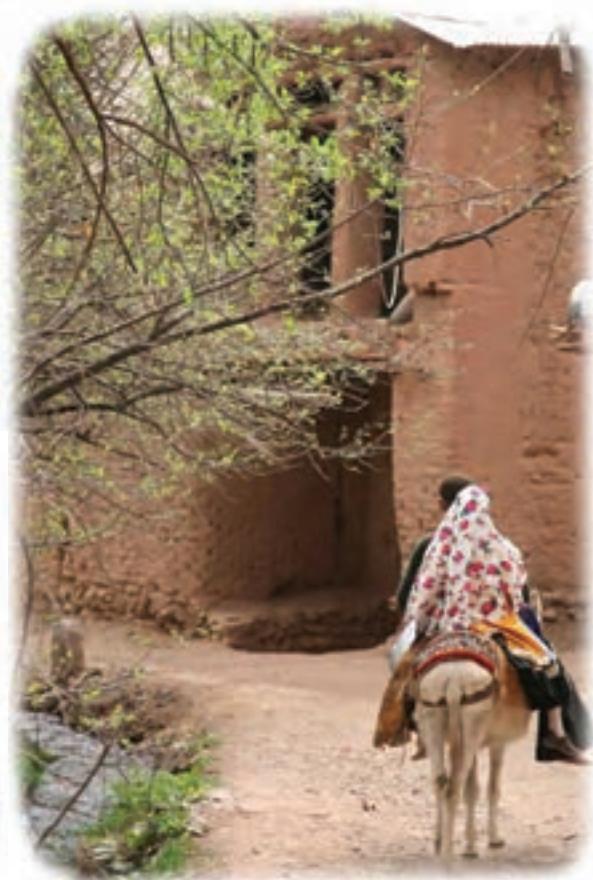

۱- سارا و خانواده اش به کدام روستا سفر کردند؟

۲- چرا خانه های ایانه به رنگ سرخ است؟

۳- در یک روستا چه صدایایی و در یک شهر چه صدایایی بیشتر شنیده می شود؟

بین و بگو

نکته

سیب و زردآلو و گردو را می نویسنده سیب ، زردآلو و گردو
نوچوانان و پیرزن ها و پیرمردها را می نویسنده نوچوانان ، پیرزن ها و پیرمردها
کوه و تپه و درخت را می نویسنده کوه ، تپه و درخت

◆ هلا جای خالی را پر کنید.

.....	تهران و کاشان و ایانه را می نویسنده
.....	تختی و فهمیده و امیدزاده را می نویسنده

بکره و پیدا کن

◆ نام فوکاکی هایی که در درس آمده است را بنویسید.

جمله سازی

◆ درباره ای شهری که در آن زندگی می کنید، یک انشا بنویسید.

فعالیت ویژه

◆ چه چیزی از روستای ایانه برای شما چالب بود در کلاس برای دوستان خود تعریف کنید.

موضوع آزاد

واژه ها

درگ و دریافت

بین و بکو

نکته

جمله سازی

فعالیت ویژه

بخوان و بیندیش

ایران

از بهر حفظ ایران
باید توانا باشیم
آزاد باش ای ایران
آباد باش ای ایران
از ما فرزندان خود
دلشاد باش ای ایران

ما گل های خدایم
فرزندان ایرانیم
ایران پاک خود را
مانند جان می دانیم
ما باید را باشیم
هشیار و بینا باشیم

عباس یمینی شریف

فصل پنجم

طیعت

بازیافت*

ماه اسفند بود. همه‌ی مردم مشغول خانه تکانی^{*} بودند. از پشت بام برخی^{*} خانه هافرش‌های شسته شده آویزان بود. مردم با ناظفت^{*} و دور ریختن وسایل^{*} کهنه برای عید نوروز و سال جدید آماده می‌شدند. چون ایرانی‌ها دوست دارند همه چیز در سال نو پاک و تمیز باشد.

سپیده هم همراه پدر و مادرش به خانه تکانی مشغول بود. مادر و سایل اضافی و دور ریختنی را در یک کیسه می‌ریخت تا هنگام شب همراه کیسه‌های زباله از خانه بیرون ببرند.

سپیده به داخل کیسه نگاهی انداخت. شیشه‌ی خالی مریا و سس، چند شاخه گل مصنوعی^{*}، یک کیف کهنه، چند لوح فشرده^{*} و چیزهای دیگری را دید. با دیدن این وسایل به یاد کتابی افتاد که در آن نوشته شده بود برای صرفه جویی^{*} در مواد و حفظ و نگه داری محیط خود می‌توان از وسایل دور ریختنی دوباره استفاده کرد و چیزهای جدیدی ساخت. او از مادرش اجازه گرفت. بعضی از وسایل دور ریختنی درون کیسه رانگه دارد تا با آن‌ها کاردستی بسازد.

روز بعد سپیده شیشه‌ی خالی مریا، گل‌های مصنوعی، کیف کهنه را برداشت. ابتدا دور شیشه با چسب و پارچه‌ای که از کیف کهنه قیچی کرده بود پوشاند. سپس گل‌های مصنوعی را از شاخه جدا کرد و با چسب روی پارچه چسباند. او جامدادی زیبا ساخت و مدادهایش را داخل آن گذاشت. بعد از ساخت جامدادی او بالو فشرده، مقوارنگی و چسب یک ماهی زیبا برای اتفاقش درست کرد. ابتدا دم، باله و دهان ماهی را از روی مقوای برید و با چسب به زیر لوح فشرده چسباند. سپس از پنبه و دگمه بر روی آن برای ماهی چشم درست کرد. او جامدادی و ماهی را به پدر و مادرش نشان داد. آن‌ها بسیار تعجب کردند.

مادرش گفت: «چه فکر خوبی!

پس ما می‌توانیم با وسایل دور ریختنی چیزهای جالب و جدیدی بسازیم.»

واژه‌ها

بازیافت : استفاده دوباره از مواد دور ریختنی

خانه تکانی : تمیز کردن خانه برای سال نو

صرفه جویی: هدر ندادن چیزهای مختلف

گل‌های مصنوعی : گل‌هایی که با پلاستیک و یا پارچه می‌سازند

لوح فشرده : سی‌دی

نظافت : پاکیزگی

وسایل : وسیله‌ها

برخی : بعضی

دراگ و دریافت

۱- چرا پدر و مادر سپیده خانه تکانی می‌کردند؟

۲- مادر با دیدن کاردستی‌های سپیده چه گفت؟

۳- اگر شما به جای سپیده بودید در ساختن ماہی به جای لوح فشرده از چه چیزهایی دیگری استفاده کردید؟

بین و بکو

اگر گفتید من
چی درست کردم؟

نکته

♦ در زبان فارسی بعضی از کلمه‌ها به دو صورت بیان می‌شوند.

پمبه	پنبه
دشک	تشک
تکمه	دگمه

حالا بگو:

شببه، بادمجان و تنبیل را به چه صورت دیگر می‌توان بیان کرد.

بکر و پیدا کن

♦ برای کلمه‌های زیر مانند نمونه‌ی داده شده یک کلمه مناسب از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

ماه اسفند	ماه
.....	جامدادی
.....	ماهی
.....	گل‌های
.....	سال
.....	وسایل

جمله سازی

◆ یک انشا در مورد عید نوروز بنویسید.

فعالیت ویژه

◆ سپیده برای ساختن جامدادی چه کارهایی انجام داد. آن ها را به ترتیب تعریف کنید.

بخوان و بیندیش

بطری

من یک بطری بزرگ شیر هستم. یک روز دفتری من را از فروشگاه فرید و به خانه برد.

وقتی تمام شیر را خورد من را درون کيسه‌ای انداشت که در آن روزنامه، لاغز، بطری‌های فالی

آب معدنی و جعبه‌های مواد

خوارکی دیگر نیز بود.

بعداز چند روز مرا همراه

بقیه‌ی چیزهایی که در کيسه بود

به آقایی داد که روی ماشین او

نوشته شده بود، «ماشین حمل

زباله‌های فشک» وقتی وارد

ماشین شدم نگاهی به اطرافم انداختم و قوطی‌های نوشابه، جعبه‌های خوارکی، لاغز، وسایل و

باس‌های کهنه را دیدم. درین آن‌ها دو پرهه‌ای قرار داشت که فرمان آن جدا شده بود.

از او پرسیدم ما را به کجا می‌برند؟ دوپرهه پاسخ داد: «همه‌ی ما را به مرکز بازیافت زباله تحویل

می‌دهند. من سوال کدم: «در مرکز بازیافت زباله با ما چه کار می‌کنند؟»

او بواب داد: «در آن با همه‌ی ما را برای ساختن پیزهای جدید آماده می‌سازند. مثلًاً

قسمت فلزی را به کوره می‌فرستند تا برای ساختن برنه‌ی دوچرخه ای جدید از من استفاده شود. برای ساختن لاغزهای جدید هم، روزنامه و لاغزهای باطله را به کار می‌کیرند».

من گفتم: پس بازیافت زباله، یعنی از زباله دوباره استفاده می‌کنند تا پیزهای جدیدی سازند. من از این‌که بار دیگر می‌توانم مغایر باشم فرسند و شاد شدم.

فصل ششم

اطلاعات

و ارتباطات

تلفن همراه

در یکی از روزهای هفته گذشته، وقتی به خانه آمدم، مادرم را بسیار نگران^{*} دیدم. از او پرسیدم: چه اتفاقی افتاده است؟

مادر جواب داد: خواهرت سارا می بایست دو ساعت قبل از دانشگاه بر می گشت ولی هنوز نیامده است.

من گفتم: چرا به تلفن همراه او زنگ نمی زنید؟

مادرم گفت: گوشی خود را نبرده و در خانه جا گذاشته است.

پس از مدتی کم کم من هم نگران شدم. مادرم به تمام جاهایی که ممکن بود از خواهرم خبری داشته باشد، تلفن زد ولی کسی از او اطلاعی نداشت. تلفن زدن‌های مادرم به این طرف و آن طرف، باعث شد که دیگران هم از دیر کردن خواهرم مطلع^{*} و آن‌ها هم نگران شوند. من با خودم گفتم: اگر خواهرم سارا گوشی خود را در خانه جا نگذاشته بود، ما آن‌این قدر نگران نبودیم.

این تلفن همراه چه وسیله‌ی مهمی است! این دستگاه کوچک و ظریف چه قدر به ما انسان‌ها کمک می‌کند. حالا می‌فهمم که چرا همیشه پدرم سفارش می‌کند که:

گوشی خود را همیشه با خود داشته باشید.

مواظب باشید به موقع آن را شارژ^{*} کنید.

تلفن همراه خود را طولانی اشغال نگذارید.

در جاهایی که نمی‌توانید با گوشی صحبت کنید از پیامک^{*} استفاده کنید.

در همین فکرها بودم که صدای زنگ در به صدا در آمد، خواهرم بود او گفت: موقع برگشتن از دانشگاه

حال دوستش بد شده و خواهرم مجبور شده است که دوستش را تا خانه‌ی آن‌ها برساند من و مادرم از شنیدم این خبر نفس بلندی کشیدیم و از این که اتفاق بدی برای او نیفتاده، خدا را شکر کردیم.

واژه‌ها

پیامک: فرستادن پیام کوتاه با تلفن همراه

تلفن همراه: موبایل

شارژ کردن تلفن همراه: به برق زدن تلفن همراه برای تقویت باطری آن

مطلع شوند: اطلاع پیدا کنند، باخبر شوند

نگران: دلوایس

درگ و دریافت

۱- چرا مادر نگران بود؟

۲- پدر چه سفارش هایی دربارهٔ تلفن همراه می‌کرد؟

۳- چرا باید تلفن همراه یکی از افراد خانواده را از حفظ بدانیم؟

بین و بکو

بخوانید:

فارسی نوشتاری	فارسی گفتاری
آدم	او مدم
بر می گردد	بر می گرده
صبحانه	صبحونه
دوستانت	دوستات
آسان	آسون
مادرجان	مادرجون
می خواند	می خونه
.....	.....

◆ جمله های زیر را بخوانید و کلمه هایی را که در زیر آن ها فقط کشیده شده است در جدولی مانند نمونه

بنویسید.

فارسی نوشتاری	فارسی گفتاری
.....	.....
.....	.....
.....	.....

- خدا کنه اتفاق بدی نیفتاده باشه.

- هیچ وقت تلفن همراهتون رو اشغال ندارید.

◆ واژه های ستاره دار درس را پیدا کنید و از ۹۰۵ هر کدام سه بار بنویسید.

جمله سازی

◆ درباره تلفن همراه یک انشا بنویسید.

فعالیت ویژه

◆ در هر تصویر (بین و بگو) با کجا تماس گرفته شده است ؟ شماره آن کجا زیر تصویر بنویسید.

درس دوازدهم

محله

هنگامی که ما به یک باجه‌ی روزنامه فروشی می‌رویم، مجله‌ها و روزنامه‌های گوناگونی را می‌بینیم.

روزنامه‌های صبح و عصر، مجله‌های جدول و سرگرمی، کودک و نوجوانان، ورزشی و خانواده.

مردم برای خریدن روزنامه یا مجله‌ی مورد علاقه خود به این باجه‌ها رجوع^{*} می‌کنند. بعضی از مجله‌ها

هفته‌ای یک بار به چاپ می‌رسند ولی مجله‌هایی هم هستند که ماهی یک بار و حتی هر سه ماه یک دفعه^{*} به چاپ می‌رسند.

کودکان و نوجوانان معمولاً طرفدار^{*} مجله‌های جدول، سرگرمی و ورزشی هستند. بعضی از آن‌ها برای

انتخاب مجله فقط به عکس روی جلد آن توجه می‌کنند، در صورتی که مطالب مجله هم باید مناسب سن و مورد علاقه‌ی آن‌ها باشد. برای همین بهتر است برای خرید مجله با دیگران مشورت کنند.

مطالعه‌ی کتاب، روزنامه و مجله باعث افزایش^{*} اطلاعات خواننده آن می‌شود.

واژه‌ها

افزایش: زیاد شدن

رجوع می‌کنند: مراجعه می‌کنند.

طرفدار: دوستدار

یک دفعه: یک بار

درک و دریافت

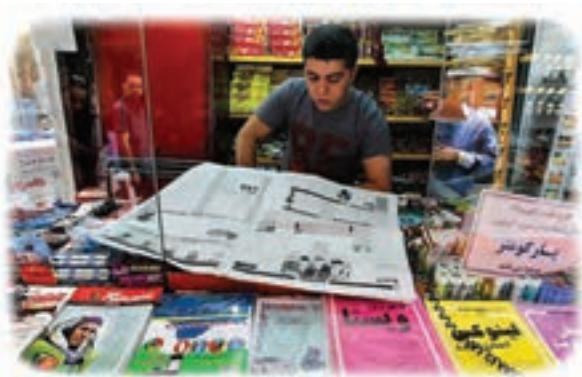

۱- برای خریدن روزنامه و مجله معمولاً به کجا رجوع می‌کنیم؟

۲- برای انتخاب یک مجله به چه چیزهایی باید توجه کرد؟

۳- در خانه‌ی شما چه روزنامه و مجله‌ای مطالعه می‌شود؟

بین و بگو

نکته

خواننده : کسی که چیزی را می خواند.

گوینده : کسی که چیزی را می گوید.

◆ **حالا جاهای خالی را پر کنید.**

.....	نویسنده
.....	شنونده
.....	بیننده

بگرد و پیدا کن

◆ **كلمه های زیر را در درس پیدا کنید و با استفاده از متن جاهای خالی را پر کنید.**

..... مجله ای جدول و سرگرمی ، ..... و .....

..... روزنامه ای صبح و .....

جمله سازی

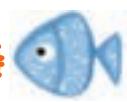

◆ **با کلمه های زیر جمله بسازید.**

.....	کودکان
.....	هفته
.....	خریدن
.....	باجه

فعالیت ویژه

◆ معنی واژه های زیر را از واژه نامه ا آفر کتاب پیدا کنید و بنویسید.

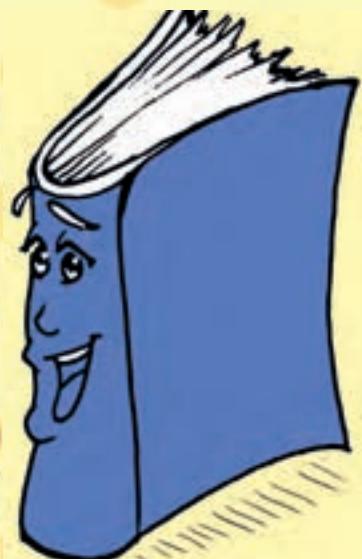
.....	تندیس
.....	واقعه
.....	دوبنده
.....	طرفدار

.....	امور
.....	اعلام کرد
.....	نظافت
.....	نفس عمیق

كتاب

من يار مهربانم
دانا و نوش ييانم
گويم سفن فراوان
با آن که بي زبانم
پندت دهم فراوان
من يار پند دانم
من دوستي هنرمند
با سود و بي زيانم
از من مباش غافل
من يار مهربانم

عباس یمینی شریف

نیايش

ای خدای مهربان کتاب را با نام تو آغاز کرديم و با ياد تو هم به پايان مى رسانيم.

خدایا، په کسی نیازمند تو نیست و بدون هدایت و کمک تو در زندگی موفق شده باشد.

خدایا، ياريمان کن تا همیشه از نعمت هایت به درستی استفاده کنيم و شکرگزار تو باشيم.

خدایا، ياريمان کن در کارها از راه تو که راه راستی و درستی است دور نشويم.

خدایا، ياريمان کن سپاسگزار تمام کسانی که برای ما زحمت می کشنند، باشيم.

واژه نامه

الف

آن گاه : آن وقت

افزایش : زیاد شدن

اعلام کرد : خبر کرد

امور : کارها

ب

بازیافت : استفاده‌ی دوباره از مواد دور ریختنی

برگه زردآلو : زردآلوبی که در آفتاب آن را خشک کرده‌اند

به گوش می‌رسید : شنیده می‌شد

به همین مناسبت : به همین دلیل

برخی : بعضی

پ

پارک : بوستان

پیامک : فرستادن پیام کوتاه با تلفن همراه

پیروز شدن : برنده شدن

پیروی : اطاعت

ت

تلفن همراه : موبایل

تندرست: قوى و سالم

تندیس : مجسمه

ج

جاودانه : ماندگار، همیشگی

ح

حریف : کسی که با او کشتی گرفته می شود

حياط وسیعی : حیاط پهنی، حیاط بزرگی

خ

خانه تکانی : تمیز کردن خانه برای سال نو

خیلی دلش گرفت : خیلی غمگین و ناراحت شد

د

دوبنده : لباس مخصوص کشتی

دیدار : دیدن

دلش نیامد: راضی نشد

۷۴

رجوع می کنند : مراجعه می کنند

رخ داده بود : اتفاق افتاده بود

رنگارنگ : چند رنگ

س

ستم کار : کسی که ظلم و ستم می کند

ش

شارژ کردن تلفن همراه : به برق زدن تلفن همراه برای تقویت باطری آن

شرح داد : توضیح داد، تعریف کرد

شکست خورده : برنده نشد

شوق : خوشحالی

ص

صرفه جویی : هدر ندادن چیزهای مختلف

ض

ضربه فنی کردن : حریف را در کشتی شکست دادن

ط

طرفدار : دوستدار

طولی نکشید : مدت زیادی نگذشت

ف

فداکاران : فداکارها، کسانی که جان خود را برای کمک به دیگران به خطر می‌اندازند

ق

قله : بلندترین جای کوه

قوانين و مقررات : تمام کارهایی که باید انجام شود تا نظم برقرار گردد

گ

گرفتار شدند : گیر افتادند

گل‌های مصنوعی : گل‌هایی که با پلاستیک و یا پارچه می‌سازند

گوینده : کسی که صحبت می‌کند

ل

لوح فشرده : سی دی

م

مترو : قطار زیرزمینی

مسابقات : مسابقه ها

مطلع شوند : اطلاع پیدا کنند، با خبر شوند

ن

نظافت : پاکیزگی

نگران : دلواپس

و

واقعه : حادثه

وسایل : وسیله ها

هـ

هدایت : راهنمایی

ى

یک دفعه : یک بار

